

VEDLEGG 3 KLIMAREGNSKAP FOR EGEN DRIFT

Energi & klimaregnskap 2023

SpareBank 1 Nord-Norge

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alt av registrert datagrunnlag relatert til klimagassutslipp for SpareBank 1 Nord-Norge.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Reporting Year Energy and GHG Emissions

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO _{2e}	Utslippsandel
Transport total				19.3	4.6	1.0 %
Bensin (E5)		1,109.2	liters	10.0	2.5	0.5 %
DIESEL (NO)		947.2	liters	9.3	2.2	0.4 %
Scope 1 total				19.3	4.6	1.0 %
Elektrisitet total				2,908.7	81.4	16.8 %
Elektrisitet Nordisk miks		2,908,736.0	kWh	2,908.7	81.4	16.8 %
Fjernvarmestred total				1,011.1	11.4	2.3 %
District heating NO/Tromsø		730,513.0	kWh	730.5	5.4	1.1 %
District heating NO/Harstad		280,554.0	kWh	280.6	6.0	1.2 %
Scope 2 total				3,919.8	92.8	19.1 %
Avfall total				-	18.7	3.9 %
Papiravfall til resirkulering		2,141.0	kg	-	-	-
Industriavfall til forbrenning		2,100.0	kg	-	1.2	0.2 %
Organic sludge, recycled		11,880.0	kg	-	0.3	0.1 %
Matavfall til kompostering		10,340.0	kg	-	0.1	-
Glassavfall til resirkulering		5,480.0	kg	-	0.1	-
Residual waste, incinerated		30,860.0	kg	-	17.0	3.5 %
Tjenestereiser total				-	368.7	76.0 %
Flyreiser		356,044.0	kgCO _{2e}	-	356.0	73.4 %
Km-godtgj.bil(NO)		186,174.5	km	-	12.7	2.6 %
Scope 3 total				-	387.4	79.9 %
Total				3,939.1	484.8	-
KJ				14,180,845,752.0		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2023
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	11.4
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	403.4

Ovenfor er en omfattende oppsummering av utslipp av klimagasser fra SpareBank 1 Nord-Norge for rapporteringsåret 2023. Den illustrerer omfanget og scope 3-kategoriene inkludert, sammen med de respektive utslippskildene. Tabellen viser forbruksdata og tilhørende rapporteringsenhet (f.eks. kg, liter, kgCO₂e, km), konverterte forbruksdata til energi (MWh) og tCO₂e, og prosentandelen hver utslippskilde representerer i det samlede klimagassregnskapet. Verdier under 0,1 er markert med en strek (-), da de anses som for små til å være vesentlige.

SpareBank 1 Nord-Norge hadde i 2023 et totalt klimagassutslipp på 484.8 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette er en økning på 59.4 tCO₂e, tilsvarende 14.0%, sammenlignet med 2022. En viktig grunn til økningen i utslipp var en økning i kategorien forretningsreiser, som har økt med 15.2% fra fjoråret.

Klimagassutslippene i 2023 hadde følgende fordeling:

Scope 1: 1.0% (4.6 tCO₂e)

Scope 2: 19.2% (92.8 tCO₂e)

Scope 3: 79.9% (387.4 tCO₂e)

Det var en økning i utslipp fra scope 1, scope 2 og scope 3 fra 2022 til 2023.

Scope 1

Transport: Det er rapportert totalt tre firmabiler fordelt på Bodø og Tromsø, der det ble rapportert 947.2 liter diesel i 2023 som utgjør 2.2 tCO₂e og 1 109.2 liter bensin som utgjør 2.5 tCO₂e. Totalt er dette en økning av utslipp på 2.2% i scope 1 sammenlignet med året før, som samsvarer med økt forbruk av drivstoff på 3.5%. På grunn av data for bensinforbruk for Bodø ikke var mulig å frembringe, ble det gjort en antakelse om at forbruk i 2023 var likt som 2022.

Scope 2

Elektrisitet: I hovedtabellen på side 2 fremgår klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitet utgjør 81.4 tCO₂e og har økt med 5.0% sammenlignet med 2022, der forbruket av elektrisitet har gått fra 2 979 693 kWh i 2022 til 2 908 736 kWh i 2023. Denne økningen i utslipp på tross av lavere forbruk er forårsaket av at utslippsfaktoren for Nordisk miks har økt med 7.7% fra 2022 til 2023. Dette skyldes at energimiksen endres år for år basert på eksempelvis endring i vær og miljø, som igjen påvirker tilgjengelighet og pris.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert i egen tabell på side 3 i denne rapporten. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i «Metodikk og kilder». SpareBank 1 Nord-Norge kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for alt sitt elektrisitetsforbruk i 2023, og har dermed ingen utslipp i fra elektrisitet ved bruk av markedsbasert metode.

Fjernvarme: Klimagassutslipp fra fjernvarme er rapportert for Tromsø og Harstad og var i 2023 på 11.4 tCO₂e, som er en økning med 29.0% fra 2022 til 2023. Dette skyldes at fjernvarmeforbruket økte med gjennomsnittlig 9.6% for de to lokasjonene, men forårsakes også av en signifikant økning i utslippsfaktoren for fjernvarme i Harstad. En endring i metode for beregning av utslipp fra fjernvarme fra 2022 til 2023 er hovedårsaken for denne økningen i utslippsfaktor.

Totalt har utslipp fra scope 2 økt med 7.6% sammenlignet med 2022.

Scope 3

Flyreiser: Flyreiser hadde et klimagassutslipp på 356 tCO₂e og stod for 73.4% av det totale utslippet for SpareBank 1 Nord-Norge i 2023. Dette er en økning på 18.3% i km flydd sammenlignet med 2022, der distansen reist tur-retur mellom Oslo og Tromsø utgjør 43.4% av totale utslipp fra flyreiser.

Kilometergodtgjørelse: Denne aktiviteten ble inkludert i klimaregnskapet til SpareBank 1 Nord-Norge for første gang i 2022, og det totale klimagassutslippet fra kilometergodtgjørelse var 12.7 tCO₂e i 2023. Dette er en økning i utslipp på 13.4% sammenlignet med fjoråret, samt en økning på 37 065 km rapportert inn.

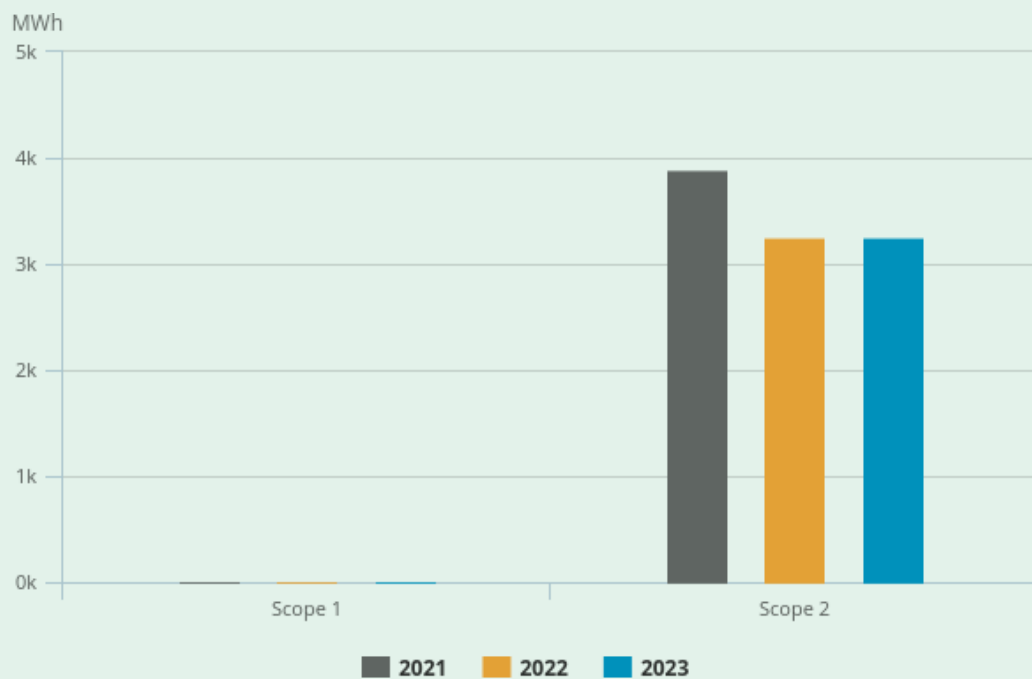
Avfall: Totale utslipp fra avfall var på 18.7 tCO₂e i 2023, og har økt med 29.1% sammenlignet med 2022. Dette skyldes at det i 2023 var rapportert inn en ny en ny avfallsfraksjon som ikke har blitt inkludert tidligere, samt grunnet en økning i utslippsfaktoren for restavfall med 9.8%.

Totalt har scope 3 hatt en økning på 15.8% sammenlignet med 2022.

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2021	2022	2023	% endring fra forrige år
Transport total		3.3	4.5	4.6	3.5 %
Bensin		2.8	2.6	-	-100.0 %
DIESEL (NO)		0.6	1.8	2.2	17.5 %
Bensin (E5)		-	-	2.5	100.0 %
Scope 1 total		3.3	4.5	4.6	3.5 %
Electricity location-based total		112.3	77.5	81.4	5.1 %
Elektrisitet Nordisk miks		112.3	77.5	81.4	5.1 %
Fjernvarmest total		15.6	8.8	11.4	28.9 %
Fjernvarme Norsk miks		15.6	-	-	-
District heating NO/Tromso		-	6.5	5.4	-17.0 %
District heating NO/Harstad		-	2.3	6.0	158.1 %
Scope 2 total		127.9	86.3	92.8	7.6 %
Avfall total		5.3	14.5	18.7	29.1 %
Residual waste, incinerated		5.1	14.0	17.0	21.8 %
Papiravfall til resirkulering		0.1	0.1	-	-22.1 %
Organic waste, treated		0.1	0.2	-	-100.0 %
Glassavfall til resirkulering		-	0.1	0.1	39.4 %
Elektronisk avfall til resirkulering		-	-	-	-
Treavfall til resirkulering		-	-	-	-
Industriavfall til forbrenning		-	-	1.2	100.0 %
Organic sludge, anaerobic digestion		-	0.2	-	-100.0 %
Organic sludge, recycled		-	-	0.3	100.0 %
Matavfall til kompostering		-	-	0.1	100.0 %
Tjenestereiser total		133.3	320.1	368.7	15.2 %
Air travel, continental	Europa	2.7	-	-	-
Air travel, continental	Norden	0.4	-	-	-
Air travel, domestic		130.2	-	-	-
Km-godtgj.bil(NO)		-	11.2	12.7	13.2 %
Flyreiser		-	308.9	356.0	15.3 %
Scope 3 total		138.6	334.5	387.4	15.8 %
Total		269.8	425.3	484.8	14.0 %
Prosentvis endring		-	57.6 %	14.0 %	

Årlig energiforbruk(MWh) Scope 1 & 2

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2021	2022	2023
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	-	-	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	15.6	8.8	11.4
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	157.5	347.8	403.4
Prosentvis endring		-	120.8 %	16.0 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markert). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikse av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikse*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2022). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2022). CO2 emission factors, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2022). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

EcoInvent 3.8 and 3.9.1. Wernet, G., Bauer, C., Steubing, B., Reinhard, J., Moreno-Ruiz, E., and Weidema, B., 2016. The ecoinvent database version 3 (part I): overview and methodology. The International Journal of Life Cycle Assessment.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2022). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.